

L'AVI MUNE

Setmanari satíric i humorístic

Dels articles ne son responsables
llurs autors.
No es tornen originals.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Carrer de Espeliers, 35

Número solt:
10 cèntims

Any I

SANT FELIU DE GUIXOLS, 6 Juliol 1918

Núm. 12

NOSTRES SOCIETATS CHORALS

Reorganitzat degudament i obeïnt a la batuta del mestre En Ramon Noví ha tornat a donar fe de vida, després d'haver passat un quant temps bastant allunyat dels camins afressats per En Clavé, el que en dies un xic llunyans fou el gloriós *coro* Gesoria.

Això posa d'actualitat el cant entre nosaltres i, per la nostra part, volem contribuir a la bella obra aportant-hi tots els datos històrics que ens ha sigut possible.

L'any 1850, l'immortal poeta-músic Clavé fundà la primera societat coral a Espanya que es denominà *La Fraternidad*. Després d'alguns canvis transitoris en 1857, la mentada entitat se transformà en la famosa *Sociedad Coral Euterpe*, i al seu escalf, arreu de Catalunya, tot un estol de cantaires anà fundant en ciutats i viles societats corals que seguien amb entusiasme l'obra inicial.

Sant Feliu també s'arborà en la embranzida i un grupu de vells cantaires invità al mestre per a que dirigís un festival l'Agost de 1861. Per cert que, segons se ens diu, la vinguda de En Clavé fou profitosa per a tots; puig d'ell se conta que visitant nostra platja i contemplant un llagut que portava una abundosa calada, se sentí de moment inspirat i allí mateix començà d'escriure *Els Pescadors*, peça que terminà i estrenà el Septembre del mateix any.

En 1877 vingué a establir-se aquí En Dionís Baró, home infatigable i entusiasta qui reuní uns quants coristes, en companyia dels quals lluità sis anys. Produí peces tan inspirades com *El Somatent*, *La Xàbega*, *Las primeras ilusiones*, etc. Per l'Agost del 1883 nostre eminent compatrici el mestre Goula vingué a dirigir el segon dia de Festa major en l'envelat de «El Guixolense» al coro d'En Dionís Baró, quin, reforçat per elements de Cassà i Llagostera, sumava uns vuitanta coristes. Acompanyaren en la part musical la Banda d'artilleria de Barcelona, dirigida

per En Lluís Bresonnier, el qual, de petit, fou abandonat i recollit aquí per *En Jana*, patró de la barca del mateix nom; i la Banda d'enginyers també de la ciutat comtal, dirigida per En Lluís Milpaguer. Vingueren amb el mestre Goula dos dels seus aventatjats deixebles, el baríton Eugeni Labàn i el tenor Francisco Vinyas, ambdós de fama mundial. Les pessas cantades, entre altres, foren *Els néts dels Almogavers* i *Las primeras ilusiones*. El mestre Baró morí als pocs dies; el 30 d'Agost de 1883. Dels *veteranos* que s'aplegaren sota la seva batuta coneixem a En Pau Vinyas, En Joan Blanch, els dos germans *Topa*, el *Menut San Tem*, En Benito Carbó, En Juncà, En *Coca*, En Joan Nadal (a) *Poll*, els germans Ralló, en Badosa (a) *Pastó*, *El Ché*, en Ramon *Cirera* i En *Carreras*.

Temps després se fundà el coro «Avant», que dirigí el mestre Barri i que fou molt popularment conegut per el *coro dels Josepets*. Aquesta entitat fou premiada en una excursió a Bezièrs. El 1891 se fundà el coro «Gesoria» quin primitiu local fou el segon pis del antic cassino *La Gorga*. Fou son director el que torna a esser-ho actualment, En Ramon Noví. El *Gesoria* i l'*Avant* alternaren en els festivals de la nostra Exposició de Belles Arts de 1892. El *Gesoria* en el centenari de Colón, que se celebrà el mateix any a Barcelona guanyà per unanimitat el primer premi de la segona secció, consistent en 750 pessetes i medalla de bronzo, interpretant la peça *Cap al tard*. La primera peça que cantà dita entitat el dia de son inaugural, fou *El somni d'una verge*.

L'any 1901 vingué a dirigir el coro *Gesoria* el mestre figuerenc En Josep Codina, qui més tard el transformà en *Orfeón Gesoria*, que és la denominació que té en la actualitat. Els dies de glòria foren molts, però l'entusiasme anà decaient, i al separar-se el mestre Codina de l'*Orfeón* ja no era ni sombra de lo que havia sigut. Això succeïa l'any 1913. Dos anys abans, no obstant, que amb motiu dels temporals que tantes víctimes causaren en eixa costa lllevantina, prengué part en una solemne vetllada benè-

fica, semblá que el *Gesoria* se revifaba. No fou aixís. Estrená en eixa vetlla la peça *Tribut*, lletra d'En Enric Bosch i Viola i música d'En Josep Codina.

A partir del 1913 la entitat guixolenca acabá d'anar de mal en pitjor i arrastrá una vida penosa i miserable fent massa cas dels vicis, i ben allunyada de les virtuts de l'immortal Clavé. Sembla que ara vol entrar en un nou període de franca esmena i de saludable reacció. Ojalá la seva tasca siga ben profitosa, i fem vots per a que la entitat rejuvenida perduri en el bon camí del bell i noble cant, camí que mai per mai hauria d'haver deixat!

SALVI PEBRE.

Inconvenients del matrimoni i matrimoni de conveniències

En aquests temps de trasbalços mundials totes les coses de la vida han sofert un canvi radical. Fins les qüestions amoroses que com a sortides del cor apar que deurién esser immutables.

Tot xicot quan pensa casar-se té de rumià especialment en la manera que farà *bullir l'olla*. Aquesta, per desgràcia no bull ni fa caldo amb caliu d'amor, puig l'amor és una cosa que en lloc de alimientar, dissipa. El predestinat a marit té de sapiguer per endavant lo que li costarà mantenir la *costella* i els *angelets* que se li vagin presentant. El que fa números, per agravar-ho, amb la puja de les subsistències, se troba en la impossibilitat de contraure matrimoni amb el somni del seu cor, i, per això veureu aquestes parelles festejadores empedernides que sembla que s'han pres el festeig com un ofici manual. A primera vista fa estrany que no es determinin, però, fixe'u-s'hi bé, que si no ho fan tota la culpa la té l'olla.

Entre tants festeigs més o menys vells, ve un dia que el noi o la noia comencen a sentir aquell cansament que causa menjar sempre del mateix plat; els col·loquis, abans interminables se refreden i tot lo que fou motiu de alegria se canvia en una mena de fàstic que l'un a l'altre es fan. I això dura a voltes llarg temps, però si es presenta ocasió propícia, noi i noia, l'aprofiten i se planten mutuament.

Aquests disgustos, creieu-ho bé, no són deguts la major part sinó a lo que en podriem dir a la falta d'equilibri de la *sopera* futura. Està clar! El noi ha començat a pensar, i com que el matrimoni és una suma on s'hi multipliquen per poc que es badi les criatures com els bolets; la resta s'imposa a l'acte si un no vol sortir-ne dividit per la meitat.

Altres parelles menys previsores, se coneixen, se estimen, i ¡cataplum! de cap a l'aiga beneitera de la parròquia on l'epístola de Sant Pau els lliga per sempre més. I com que el matrimoni al començar és com un terço de sucre, quan ve el vinagre de les privacions, de les faltes de treball o de salut, els infeliços no previsors passen els set càlzers d'amargura. Déu va crear el romanço de l'amor del mateix modo que l'home inventà els mirallets per a caçar aloses. El que si enlluerna, ja se sab, és home a l'aiga.

Hi han també matrimonis que festejaren sense cap disgust. Es van casar, i com un miracle de l'amor, el pot de la

mel no se'ls hi estronca, puig segons ells cada dia la renoven. Aquestes parelles, fixe'u-s'hi bé, qui porta la batuta és la dòna, i com que aquesta amb això hi té la mà trencada, no tingueu por que l'home allargui mai més el braç que la mà-nega. Aquests homes sempre fan cara de babaus i encara que al passar-se la mà per el front s'hi trobin alguna punxa, vos sostindran que és mentida. La muller els hi té les calces.

Hi ha dòna que amb les seves artimanyes n'ha sapigut engatussà un que amb la seva renteta o col·locació, vivia desahogadament. Aquest *modus vivendi* l'espia totes les famelles i la que en troba un de bona fe, s'hi abona, el mima, el pesca i s'hi casa. El pobre *bejanet* per a aguantar el luxe d'ella passa totes les privacions i per no fer el ridícol i tenir la muller contenta, mai més pod pendre un cafè i cigarro.

La poma del matrimoni surt molt cara. Sols poden fruir-la els mil·lionaris, puig el que no ho és rai, no més li tocaran les peles, i encare gracies! Nois que penseu casar-vos, espe-reu que passi la guerra. Al firmar-se la pau s'escamparan per totes quatre parts del món, veritables exèrcits de viudes molt presentables i noies com serafins, i totes amb la *pasta* corresponenta. Allavors com que, sigui com sigui el casament és sempre un suïcidi per l'home, mal per mal, refugie-vos en el quartel dels invàlids (mal anomenat matrimoni) amb la dòna que us dongui més garanties d'èxit; al menys si tampoc vos surt bé el negoci podreu conçolar-vos diguent que les penes amb pà fan de millor passà.

PARDAL.

ELS POBLES

Quan diem pobles, no volem dir aquests petits poblets que arredoçats en somrienta vall o situats al peu de qualche muntanya, conviden al repòs i a la admiració muda de la meravelliosa obra de la Natura. Aquests petits poblets de camp, joiell del paisatge, de cases ruïnoses i velles però venerables; de costums sanes i primitives, fóra en va que hi cerquessim en la solitud i pau de la seva vida quotidiana quelcom d'extraordinari. Allí la vida, se reduëix a lo més simple i senzill: treballar i descansar.

El pobles que volem dir són altres. Són aquells llocs de població massa grans per anomenar-los pobles, de població massa petita per a dir-ne ciutats; però que amb tot, tenen no obstant, molt més de pobles que de ciutats. Són pobles amb certa vida social, amb costums *mundanes* sense exagerar-les gaire, que tenen cafès, cassinos, espectacles, comerç i alguna industria. Pobles que a imitació de les ciutats tenen tot lo que aquestes amb bó i dolent, encara que tot plegat siga molt més dolent. Volen semblar-se a les ciutats però no arriben a imitar-les en lo que caldria; aixís la despreocupació, l'independència, i la tolerància de les grans urbs que tot sovint s'alaben en les converses poblerines són severament criticades quan algú preté o sembli preferir manifestar-les. Per el contrari, malgrat reconèixer's com defectes i planyer-se'n tot sovint, com una irresistible força impossible de vèncer, vulgues o no vulgues, s'ha de caurer en els mateixos vicis i defectes tan bescantats.

No és d'estranyar, doncs, que els personalismes, les envejes, les ambicions, les petiteses de tota mena estiguin a l'ordre del dia. Lo que a fóra sembla virtut, en els pobles metaforseja en vici al entrar-hi per la estretesa dels seus carrers, que sembli sigui pariona d'una altre estretesa pitjor, d'enteniment. Perque en els pobles és costum extranyar-se

de tot, de qualsevol cosa, fins de lo més insignificant; un detall, un canvi de costums o d'habituts, un acontereixement sense importància, provoca tot seguit els comentaris i crítiques més inversembles.

Això no té res de particular si tenim en compte que és la conseqüència de la monotonia dels pobles; monotonia nascuda de veurer sempre lo mateix, de trobar-se sempre amb la mateixa gent, de veurer les mateixes coses... i fins de sentir les mateixes converses. Tot acaba a l'últim per a engendrar això que en Santiago Rusiñol en el seu llibre «El Poble Gris» anomena el *mal de poble* i que per altre part s'explica perfectament. És una mena d'entumiment de l'esperit, semblant al dels membres que no funcionen i dels sentits que no percebeixen.

A mida que els països adelantín i esdevinguin més poblats, iran perdent els pobles llurs defectes. Com més s'acostin, com més carreteres i trens se construeixin, i s'abaratín les comunicacions, la gent dels pobles s'irà moguent i veient altres terres i pobles, i altres classes de gent, altres costums i maneres de viurer: amb el temps apendran a no extranyar-se tant de les coses i a pensar-hi un xic més abans de criticar quelcom.

JUVENAL.

Demano la paraula

Amb motiu de la guerra actual, el 1915, amb molt bon acord, el Casino *La Nueva Constancia* disposà no celebrar el ball de Festa Mayor corresponent. El casino no feu ball, doncs, però es celebrà aquells dies ball d'empresa quina estava integrada per elements del casino. Lo mateix succeí els anys 16 i 17. Apesars dels acords del casino, la pràctica demostrà que la ballaruga era imprescindible, que si el casino no feia ball s'imposava el ball d'empresa, i aquest any, una colla de joves, basats en la pràctica citada i tornant per els furs del Reglament han votat en el sentit de que se celebrés ball a compte del casino, tal com marquen els estatuts. La intentona no ha tingut èxit i per 96 vots contra 45 han sigut derrotats.

Com ha pogut esser aquesta derrota, preguntareu? Molt senzill. Els que no volen ball, s'han apoiat en el precedent del 1915 pensant-se estar en lo cert, però confonguent una disposició tranzitoria amb un articulat vigent. Vulguin o no vulguin el reglament s'imposa sempre a tots els precedents haguts i per haver. El precedent serà reglamentari quan s'incorpori als estatuts.

En tant això no succeïxi el precedent aquell passa a segon terme i sols queda viable el reglament.

Els que votaren ball, tampoc estigueren a l'altura deguda. Quan el president demanà *si es faria ball* en lloc de dir *que es tractaria del ball de Festa Mayor*, cap dels 45 votants li recordà que la pregunta era antireglamentaria. En lloc de deixar tirar avant, havien de fer valdre el seu dret fent que se llegís i acatés l'article 20 tal com està redactat.

Nosaltres que respectem el dret d'opinió de tothom, no podem menys que protestar d'aquest inqualificable atropell del reglament. Quan no's volen acatar certs articles, lo natural és anar a la reforma dels mateixos. Per lo mateix és natural també que deu acatar-se un reglament tal com està redactat, en tant no es modifica en sentit contrari.

Pensar que un ball és més barato si és fet per una em-

presa que per el casino, és inferir un fort agravi a la junta que'l regeix. Ningú està privat de demanar que en atenció a les actuals circumstancies, el ball se faci lo més econòmic possible.

Aixís és que ens trobem que en el casino, quin reglament en son article segón ens diu que podrà celebrar concert, conferències, vetllades i altres espectacles; no tant sols no s'hi celebra res d'això, sino que fins s'ens escamotejen els balls que són de rigor. Per irrisió d'aquest casino s'en diu el *Casino dels Nois*. Al pas que anem *La Constancia* serà una sucursal de la *Gorga* i la joventut tindrà d'allunyar-s'en fent ranxo apart i anant francament per el seu compte. Per estar ensopits tot el dia, sobren casinos; per a anar a pendrer cafè, qualsevol establiment và millor i resulta més barato!

Un Soci del «casino dels Nois».

Les properes eleccions

Per a cubrir una vacant de diputat provincial se presenten a elecció el dia 14 del corrents, dos candidats, L'Albert de Quintana i de León, per els republicans, i en Manel Burch per els regionalistes.

En Quintana és un xicot molt trempat, orador brillant, amb cultura, amb veemència i força de voluntat. Ha provat la mel en totes les flors republicanes, i, menos mal, si a anat d'ací i d'allà, no ha abandonat per ço el jardí de la democràcia. La préssa en volguer arribar a dalt desseguida és la causa del seu nirvosisme polític, i, no havent-se sapigut situar, ha deixat perdre un temps preciós, i a hores d'ara que comença de beil nou, ja estaria col·locat faria temps. En Quintana no devia fer proves en cap districte que no fos el seu; el lloc d'honor el té a Girona. Allí, ont no hi ha democràcies organitzades i perilloses, devia lluitar-hi com un bon capità. Amb el seu talent, la seva activitat i la seva joventut hauria arribat amb forces propies a tot lo que hauria volgut. Deu-nos-en-guard d'un ja està fet, i si are éll se presenta per el nostre districte no serem nosaltres precisament els qui li farem la guerra.

El candidat regionalista es En Manel Burch, persona també ilustrada, sense oratòriaconeguda, inèdit en política i amb una fama de tacanyo i reaccionari que esparvera.

Entre En Quintana i En Burch la elecció no és pas dubtosa. Nosaltres, que no som polítics, però que som joves, liberals fervents i aliadòfils convençuts, votarem i aconcellem que es voti a En Quintana perquè votar-lo és contribuir a que surtin victoriosos els anhels de la joventut demòcrata.

D'En Manel Burch ja se'n cuidaran els carlins, els reaccionaris i els germanòfils. Es home a l'aiga, de tots modos, però ara ja és un bon temps per a nedar i si li falten carbasses pot encarregar-les anticipadament a qualsevol dels seus ma-sovers.

L'AVI MUNÉ.

BARREJA

A Santa Cristina hi ha també qui a cada pas se proposa civilitzar i educar als altres i al parlar, parla sempre del Progrés com d'un parent o un bon amic. Però, (totes les coses tenen un però), l'adagi *obras son amores i no buenas razo-*

nes a algú de ells els hi quadra a meravella. El *Serio*, sobretot, que tant estima la llibertat quan se tracta de la seva, aquestes festes passades estigué molt inconvenient perquè alguns joves volgueren arribar-se a ballar a Sant Feliu. La seva boca no era boca de persona; allò era un volcà en plena erupció! I tot perquè deixaba de cobrar l'import d'unes entrades de ball...

No cal dir que aquells joves, fent ús del seu perfecte dret deixàren al *Serio* renegant com un oriol i s'en vingueren a St. Feliu. El *Serio* va quedar-se aixís amb entera llibertat... d'esbravar-se, que sempre és una llibertat.

Per la primavera vinenta serà probable que se sorteixin els objectes de la *famosa tómbola*. Per ara ja hi han més de 213 números venuts. Si en regalen un a cada elector del *Doctor Corch* potser arribin a 750 i el sorteig serà possible. Per provar mai s'hi perd res.

El dia 8 d'Abril de 1739 fou posada la aixeta de bronzo a la font de *Mont Calvari*, substituint la que hi havia que era de treurer vi. Aixís ho firma Marià Sicars, que era en aquell temps regidor de la ciutat.

L'«Ateneu Deporti» té una ratxa de bones. Guanyà al «Palafrugellenc» per 3 goals a 1. Al «Blanes» per 5 a 1 i al «Espanya» per 2 a 1.

Sincerament, el felicitem per tantes victòries. Encare, que, a escullir, les *victòries* que més ens agraden són les que venen a casa del nostre amic Carerach.

El dimars a les onze de la nit una forta ratxada *marítima* s'en emportà els quioskos i barraques del Passeig. Hi han hores que el vent bufa que és un gust.

Quan vingué el «Blanes» se li preguntà si la festa vinenta tindria de jugar amb l'«Sport». En aquest càs els *murcianos* haurien combinat un partit en el seu camp, perquè, segons ells, és qüestió de contestar les tornes i, a poguer, haurien deslluït l'acte del «Sport Club».

L'infern està empedrat de bones intencions, però a dins s'hi cremen.

Un conegut *junker* i el seu intim En *Bolo-Bajá* fan molt sovint passejos matinals en un canot.

Nosaltres estimarem que sempre es facin complir les ordenances de la comandància marítima, per si algú, fos qui fos, s'atrevis a burlar-se d'elles.

A lo millor lo que sembla una ignocenta excursió, podria convertir-se en una cosa totalment diferent i... *al buen entendedor pocas palabras*.

Si les noies et donen bofetades
perquè al cine les busques, devegades;
calcula bé els perills a que t'exposes
si et proposes *cullir*... clavells i roses
en els jardins de les que són casades.

Ha sigut condecorat amb la creu del matrimoni nostre estimat amic en Josep Albertí.

Menos mal que li ajudarà a portar la creu la simpàtica Antonieta Arxer, que és una noia gentilíssima.

Els hi dessitgem una lluna de mel inacabable.

Una senyora professora dies arrera digué a les alumnes que no llegissin L'AVI MUNE, perquè fer-ho és un gròs pecat.

Agraïm a tant amable senyora que un temps tant preciós que deuria utilitzar per a les classes, ens el hagi dedicat generosament per a fer-nos propaganda.

Ens Sans, segons en assegura persona sèria, costà a l'«Ateneu» més de 3.000 pessetes. Junteu aquestes amb les 1.500 que costà al «Sport» i us quedareu... amb les mans a la butxaca.

Els ous costen un ull de la cara. No's poden menjar menuts. De bacallà no n'hi ha enlloc. El peix és article de luxe; i, per aquest ordre, tot absolutament tot, tant si està justificat com no, s'està venent a fòra preu.

L'Arcaide i la Junta local de subsistències seria convenient que s'en enteressin i donessin fe de vida.

A Girona s'hi publica un quizenari, digne de tenir la redacció en el carrer de la Barca, que té per títol el nom d'un instrument que acostumen a tocar certes *senyoretetes* del citat carrer. El quizenari revela una pobresa mental tan absoluta que apart redactat per una *cabra* i la seva *xifra* es ven a la lleuga que té l'origen en aquella classe de sers equívocs que poden confondre's fàcilment amb els insexuats. Poden continuar enviant-nos tal meravella literaria: per a substituir el paper higiènic no en volem d'altre més recomenable.

En el nou banc de «Crédito Mercantil» hi ha un lletrero a la porta que diu: *no es permet entrar*. Si el dia de la inauguració se descuiden de treure'l, serà un bon avís per a els futurs clients.

El *Mundo Gráfico* és un *guasón* de marca.

Té una secció, *la vida barata*, i en ella diu que no és cert que a Madrid la vida sigui més cara que en les altres grans poblacions del món. Els anuncis d'aquesta secció ho demostren abastament. Els dos primers són de *mobles*, el tercer de *llibreria*, el quart de *vins* i els que segueixen de *drogues*, *perfumeria*, *clixès usats*, *alhajes*, etc. Quina llàstima que aquesta barreja alimentícia no se la mengin en la mateixa redacció!

En un dels balls de verbena
tot anant dançant notava
certa noia, amb molta pena,
que la sala s'esfonsaba.
Va parar-se de moment,
i el xicot, molt commogut,
va descobrir diligent
l'enigma en un sol minut.
Anava amb botina fina,
i en un vals desesperat
el taló de... la botina
se li havia desclavat.

Telegrama d'última hora.

El torpedo aeri és molt fàcil que exploti d'un moment a l'altre. En cas de fer-ho, s'avisarà particularment per a que tothom pugui fruit de l'espectacle.